

kommer det mig, at det ogsaa er rigtigt, at navnlig den Jord, der tilhører Kirken, og som Menighedsraadene mener tilhører Menighedsraadene og Kirken, bliver vurderet efter Lovens Bestemmelser om Skat af faste Ejendomme til Staten saaledes, at den bliver vurderet til, hvad den vilde være værd, hvis den tilhørte en middelstor Bondegaard i middelgod Kultur, og der kan vist ikke være nogen Tvivl om, at Præstegaardsjorderne i al Almindelighed, hvad Kultur angaar, ikke kommer over middel. Naar de bliver vurderet til den virkelige Værdi, saa har vi jo, hvad de er værd i Handel og Vandel, og jeg synes, det var rigtigt, om Præstegaardene gik foran i saa Henseende.

Nu skal jeg ikke trække Tiden ud med at holde nogen længere Tale. Jeg tror, jeg har imødegaaet noget af det, den ærede Ordfører for Venstre har sagt. Jeg havde ikke ventet, at det var blevet sagt saa kraftigt, som det blev. Jeg havde egentlig, efter det Kendskab, jeg har til det ærede Medlem i mange andre Retninger, tænkt mig, at han vilde være villig til at lempe dette Forslag igennem paa en saadan Maade, at den største Part af den sønderjydske Befolkning kunde have været tilfreds dermed, ligesom den største Part af den øvrige danske Befolkning er tilfreds med den Lov, vi har. Det er han maaske ikke villig til, men i alt Fald vil jeg paa mit Partis og egne Vegne anmode om, at Lovforslaget maa faa en velvillig og hurtig Behandling, og at det, hvis det endelig skal i Udvalg, saa maa faa en hurtig Udvalgsbehandling, saaledes at vi i alt Fald kan faa Sagen til Afstemning i det høje Ting, for at vi kan se, hvordan de forskellige politiske Partier stiller sig til den.

S. Rasmussen: Det Lovforslag, som vi her drøfter, synes jeg har sine Vanskeligheder. Jeg kan godt forstaa, at det har sine Vanskeligheder at administrere, saaledes som Forholdene er. Det er jo sagt af den højtærede Minister og gentaget af det ærede 2det Medlem for 5te Kreds (Jensen [Aale]), at Kontorerne ikke kan udfærdige Skøder efter Loven, saaledes som den er. Jeg forstaaer godt, at der her ligger en Vanskelighed, og jeg synes, at Vanskeligheden ligger deri, at vi har faaet disse to Love, den ene af 4. Oktober 1919, den anden af 1922.

Jeg skal ikke her paa dette Sted blande mig i det, som nu har været fremme om, under hvilke Forhold Sønderjyderne har stemt sig hjem til Danmark; jeg ønsker kun ganske kort at sige, at vi er glade for, at vi

oplevede, at de, der stemte sig hjem til Danmark, gjorde det.

Med Hensyn til 4. Oktober-Loven vil jeg straks sige, at vi fra vor Side, den Gang den blev vedtaget, stemte imod den, ogsaa ud fra de Betragtninger, som har været fremme her, idet vi mente, at Loven vilde berøve Præsteembederne en Værdi, som rettelig tilkom dem. Vi spurgte den Gang om, hvem der her i Landet ejede Præstegaardene, og det fik vi intet Svar paa. (Jensen [Aale]: Nej.) Nej, siger Mads Jensen, det fik vi intet Svar paa, og det er rigtigt. Men jeg synes, at Forholdene ligger lidt anderledes her. Jeg synes, at Vanskeligheden kommer frem, naar man nu vil til at anvende Loven af 4. Oktober 1919 der, hvor man tydeligt ved, hvem Præstegaardene tilhører, og det synes jeg ikke, man kan komme udenom, at Præstegaardene i de sønderjydske Landsdele tilhører Sognemenighederne; thi hvis det ikke var saaledes, kan jeg ikke forstaa rettere, end at saa maatte der kunne gives Skøde, hvad ogsaa det ærede 2det Medlem for 5te Kreds indrømmede, der ikke kunde. Det kan der ikke, medmindre den retmæssige Ejer kommer og forlanger rent Grundbogsblad for Ejendommen, og den retmæssige Ejer til disse Jorder er Sognemenigheden eller Præsteembedet, som den højtærede Minister ogsaa udtrykte sig. Derfor ligger, synes jeg, Gnidningen i Virkeligheden ikke mellem Ministeriet og Menighedsraadene, men den ligger nærmere mellem Køberen af Jorden og Menighedsraadet. Der er for mig ikke Spor af Tvivl om, at Menighedsraadene i Sønderjylland har den juridiske Ret til at handle med deres Jorder, som de vil.

Men nu kommer man her og siger, at man vil fratage dem den Ret, som de har, og som man har givet dem ved Loven af 1922, idet man har sagt: Man maa i dette Forhold nøjes med en frivillig Overenskomst mellem Køber og Sælger. Og her er det, jeg synes, Vanskeligheden ligger, idet Sælgeren vil have en Pris og Køberen give en anden, og de kan ikke enes om Prisen. Nu er jeg vidende om, jeg har baade hørt og set, at der i det andet høje Ting er stillet et Ændringsforslag for at prøve, om man mulig kunde finde en Maade, paa hvilken man kunde bringe en Forligsinstitution ind mellem disse to Parter. Jeg vil imidlertid paa dette Sted sige, at dette Ændringsforslag synes jeg, skønt en af mine Partifæller var med til at stille det, og der var flere med, som jeg sætter megen Pris paa, indeholdt saa mange Vanskeligheder, jeg kunde ogsaa rent ud sige Umulig-